

KOMMUNREVISIONEN
ÖSTERSUND

ÅRSRAPPORT 2025

SOCIAL- OCH ARBETSMARK- NADSNÄMNDEN

Innehållsförteckning

1	INLEDNING	3
1.1	REVISORERNAS ANSVARSPRÖVNING.....	3
1.3	RAPPORTENS STRUKTUR	3
2	SAMMANFATTNING AV GRUNDLÄGGANDE GRANSKNING.....	4
2.1	ÄNDAMÅSENLIGHET.....	4
2.2	EKONOMISKT TILLFREDSSTÄLLANDE.....	4
2.3	INTERN KONTROLL	4
3	SAMMANFATTNING FÖRDJUPADE GRANSKNINGAR.....	5
3.1	EFFEKTIVITET GENOM SAMVERKAN	5
3.2	INTERN KONTROLL I HANTERING AV ANSTÄLLDAS BISYSSLOR.....	5
3.3	UPPFÖLJANDE GRANSKNING AV PERSONAL- OCH KOMPETENSFÖRSÖRJNING.....	6
4	SAMLAD BEDÖMNING	7

1 INLEDNING

1.1 REVISORERNAS ANSVARSPRÖVNING

Enligt God revisionsssed i kommunal verksamhet består årlig granskning av flera delar. All granskning som görs under verksamhetsåret ligger till grund för de förtroendevalda revisorernas ansvarsprövning.

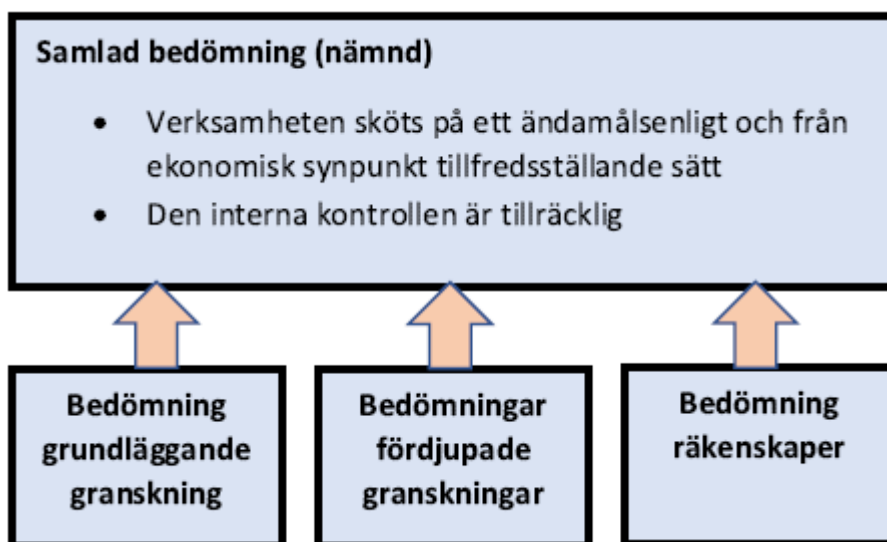
Grundläggande granskning, som genomförs i alla nämnder/styrelsen är en översiktlig granskning av styrning och kontroll samt målstyrning.

Fördjupade granskningar genomförs inom områden som revisorerna bedömer som väsentliga att granska.

Respektive granskning bedöms för sig utifrån de revisionskriterier som gäller för det granskade området.

God revisionsssed i kommunal verksamhet anger att de förtroendevalda revisorerna vid årets slut med stöd av yrkesrevisorer och det samlade året som grund, analyserar om verksamheten i kommunstyrelsen och nämnder sker på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Följande figur kan illustrera ansvarsprövningen för nämnden:

I Östersunds kommun bedöms räkenskaperna på en övergripande nivå och inte för varje nämnd. Undantaget är om någon nämnd skulle uppvisa betydande felaktigheter i redovisningen.

1.2 SYFTE

Årsrapporten är en samlad bedömning av yrkesrevisorns granskningsinsatser under året och syftet är att årsrapporten ska utgöra ett underlag till de förtroendevalda revisorerna inför deras uttalande i revisionsberättelsen.

1.3 RAPPORTENS STRUKTUR

Granskningen inleds med en sammanfattning av den grundläggande granskningen, se rapport "Grundläggande granskning av social- och arbetsmarknadsnämnden 2025" med bilagor. Därefter följer en sammanfattning av de fördjupade granskningar som genomförts inom nämndens område. Slutligen görs en samlad bedömning av nämndens verksamhet för 2025.

2 SAMMANFATTNING AV GRUNDLÄGGANDE GRANSKNING

2.1 ÄNDAMÅLSENLIGHET

Har nämnden bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt?

Vi bedömer att nämnden i huvudsak har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt.

Granskningen visar att nämnden har beslutat om grundläggande styrdokument. Nämnden har antagit en verksamhetsplan som uppfyller kraven enligt reglemente och kommunens anvisningar. Verksamhetsplanen har följts upp under året.

Nämnden har fått sju uppdrag från fullmäktige. Samtliga uppdrag har genomförts.

Nämnden har fastställt tre egna uppdrag och nämnden bedömer att de har genomförts. Vi noterar att flera av de aktiviteter som ingår i uppdragen kommer att fortsätta under 2026.

Nämnden har följt upp 21 nyckeltal under året. Nyckeltalen är mer av informativ än styrande karaktär och inga analyser görs. Uppgifter saknas med något undantag för 2025 och för flera redovisas senaste uppgifterna från 2023. Det finns inga uttalade ambitionsnivåer eller beskrivning av hur nyckeltalen påverkar de övergripande målen. Undantaget är nettokostnadsavvikelsen inom individ- och familjeomsorgen där kommunens fastställda mål för god ekonomisk hushållning anger att avvikelsen ska vara högst +/- 5 %. Nettokostnadsavvikelsen är fortfarande högre än målet men den har minskat och är lägre än 2022.

Nämnden har lämnat några löpande uppdrag till förvaltningen. För merparten framgår när uppdragen ska vara genomförda eller återredovisas. Nämnden har löpande hållit sig informerad om verksamheten.

2.2 EKONOMISKT TILLFREDSSTÄLLANDE

Har nämnden en ändamålsenlig styrning, uppföljning och kontroll av sin ekonomi?

Vi bedömer att nämnden har haft en ändamålsenlig styrning, uppföljning och kontroll av sin ekonomi.

Nämnden har antagit detaljbudget och följt upp ekonomin under året. Beslutade handlingsplaner för att nå en ekonomi i balans har genomförts och det slutliga utfallet är positivt. Nämnden har genomfört effektiviseringar och besparingar enligt kraven i Mål och budget 2025.

Nämnden har inte nyttjat årets investeringsbudget fullt ut.

2.3 INTERN KONTROLL

Har nämnden sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?

Vi bedömer att nämnden i huvudsak har säkerställt att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig.

Internkontrollplanen har upprättats utifrån den kommungemensamma strukturen och följts upp under året. Samtliga kontrollåtgärder utom en har genomförts och av kommentarerna framgår även vilka effekter respektive åtgärd har fått på respektive identifierad risk. För den åtgärd som inte genomförts framgår vilka ytterligare insatser som planeras.

Det fullmäktigeuppdrag som inte var genomfört 2024 har genomförts under 2025.

Delegationsbeslut har i huvudsak återrapporterats i enlighet med nämndens delegationsordning, dvs. vid nästa sammanträde.

3 SAMMANFATTNING FÖRDJUPADE GRANSKNINGAR

3.1 EFFEKTIVITET GENOM SAMVERKAN

Vår sammanfattande bedömning är att kommunstyrelsen och berörda nämnder sam-verkar på olika sätt men att den samordning som sker i nuläget i första hand inte initieras med utgångspunkten att uppnå en ökad kostnadseffektivitet eller att minska suboptimering, utan mer utifrån olika ambitioner från politiken och/eller verksamheten. Granskningen visar på att samverkan brister inom vissa områden vilket kan innebära att resurserna inte används på kostnadseffektivt sätt.

Ansvar och roller har till viss del tydliggjorts i styrelsens och nämndernas reglementen. Vi har noterat några exempel på där reglementena inte är tillräckligt tydliga gällande ansvarsfördelningen som medför utmaningar för att säkerställa en god sam-verkan. Exempelvis gäller detta fritidsanläggningar, detaljplaner och fastighetsfrågor.

Genomförda stickprov visar på brister gällande diarieföring och dokumentation av både direktupphandlingar och större upphandlingar.

Lokalförsörjningsgruppens roll och uppdrag har lyfts som otydligt i flera sammanhang. Granskningen visar att det fortfarande råder oklarheter kring lokalförsörjningsgruppens uppdrag.

Flera av de kommungemensamma forumen fungerar främst som kanaler för informationsspridning än som arenor för aktiv dialog och/eller gemensamt utvecklingsarbete. Vidare finns en ambition att samordna kommunens IT-system för att undvika parallella lösningar men det förekommer fortfarande att förvaltningarna upphandlar liknande system. De ekonomiadministrativa rutinerna varierar mellan förvaltningarna, vilket uppfattas bidra till ineffektivitet och sårbarhet.

Bedömning: delvis

Nämndens svar:

Förvaltningen ser med regelbundenhet över reglementet för att det ska vara aktuellt och i överensstämmelse med ansvarsområden.

Nämnden betonar vikten av tillräcklig insyn och förståelse för den samverkan som sker och att säkerställa att hela kommunen gynnas. Gemensamma nämnder och uppföljningar av de gemensamma fullmäktigeuppdragen ger nämnden insyn i hur samverkan sker mellan förvaltningarna.

Nämnden ser behov av arenor där utvecklingsfrågor drivs gemensamt. För ett effektivt och framåtsyftande arbete behöver både roller och ansvar tydligare klargöras.

Lokalförsörjningsgruppens roll och uppdrag behöver fortsatt ses över. Förvaltningen har gärna en fortsatt roll i medverkan i detta utvecklingsarbete.

3.2 INTERN KONTROLL I HANTERING AV ANSTÄLLDAS BISYSSLOR

Vår samlade bedömning är att kommunstyrelsen och nämnderna inte har säkerställt en tillräcklig kontroll i hantering av anställdas bisysslor. Bedömningen grundar sig på att det saknas fastställda riktlinjer på politisk nivå och rutinerna på verksamhetsnivå behöver utvecklas och förtydligas. En betydande andel av de anställdas bisysslor är inte kända eller dokumenterade enligt kommunens rutiner, vilket innebär brister i både identifiering, anmälan och uppföljning.

Kommunen saknas tillräckliga kontroller för att upptäcka och förhindra otillbörliga inköp från näringsverksamheter där anställda har intressen, vilket kan leda till förtroendeskada och ifrågasättande av kommunens inköpsrutiner.

Bedömning: nej

Nämndens svar:

Förvaltningen lämnar information om skyldighet att anmäla bisyssla vid introduktion av nyanställda och uppföljning sker vid det årliga medarbetarsamtalet. Vikten av att registrerar bisyssla i Heroma betonas. På förvaltningens träffar för samtliga chefer kan information därutöver ges att frågan kring bisyssla årligen ska tas upp på exempelvis APT för att bland annat gå igenom vad bisyssla kan innebära.

Nämnden avser att inarbeta bisysslor som ett identifierat riskområde i nämnden internkontrollplan för att därefter göra riskbedömning. Utifrån resultatet av riskbedömningen tas därefter vid behov fram åtgärder vilka till exempel kan innefatta att genomföra stickprovskontroller av att bisysslor är korrekt registrerade, bedöma och beslutade.

Nämnden tar del av kommunövergripande information som finns i chefshandboken för chefer och kommunens web för samtliga medarbetare. Förvaltningen tar del av kommunövergripande styrdokument som finns inom området. Vid behov kompletteras dessa med förvaltningsanpassad rutin.

3.3 UPPFÖLJANDE GRANSKNING AV PERSONAL- OCH KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Den sammantagna bedömningen är att kommunstyrelsen och granskade nämnder i huvudsak har vidtagit åtgärder utifrån den tidigare granskningen.

Kommunstyrelsen har tagit fram en riktlinje för den strategiska kompetensförsörjningen, infört ett nätverk för strategisk kompetensförsörjning samt genomfört en översyn av administrativa arbetsuppgifter i syfte att skapa mervärde för kärnverk-samheter. Flera av nämnderna har vidtagit åtgärder för att säkerställa att den strategiska personal- och kompetensförsörjningen prioriteras på nämnds/förvaltningsnivå.

Bedömning: i huvudsak

Revisorerna har inte begärt svar på granskningen.

4 SAMLAD BEDÖMNING

Vår bedömning är att nämnden i huvudsak har en tillfredsställande ledning och styrning och att den interna kontrollen i huvudsak är tillräcklig inom de områden som vi granskat. Bedömningen grundar sig på följande:

Dimension	Svar	Kommentar
Ändamålsenlighet		
Har nämnden bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt?	I huvudsak	Grundläggande granskning
		<i>Fördjupade granskningar.</i> Inga fördjupade granskningar har berört ändamålsenlighet
Sammanfattande bedömning	I huvudsak	
<i>Kommentar till bedömning</i> Nämnden bedöms i huvudsak ha bedrivit verksamheten på ett tillfredsställande sätt.		
Ekonomiskt tillfredsställande		
Har nämnden en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi?	Ja	Grundläggande granskning
	Delvis	Fördjupade granskningar <i>Effektivitet genom samverkan;</i> granskningen visar att nämnden delvis har bedrivit verksamheten på ett effektivt sätt. Nämndens svar på granskningen visar att nämnden har tagit till sig synpunkter och arbetar med åtgärder.
Sammanfattande bedömning	I huvudsak	
<i>Kommentar till bedömning</i> Nämnden bedöms i huvudsak ha en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi. Den fördjupade granskningen har påverkat helhetsbedömningen.		
Intern kontroll		
Har nämnden sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?	Ja	Grundläggande granskning
		<i>Fördjupade granskningar</i>
	Nej	<i>Intern kontroll i hantering av anställdas bissysslor</i> Nämndens svar visar att nämnden arbetar med åtgärder.
	I huvudsak	Uppföljande granskning av personal- och kompetensförsörjning
Sammanfattande bedömning	I huvudsak	
<i>Kommentar till bedömning</i> Nämnden har i huvudsak sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig. Fördjupade granskningar har visat på brister i den interna kontrollen men nämnden har visat på att förbättringsåtgärder pågår. Bristerna i de fördjupade granskningarna har påverkat helhetsbedömningen av nämnden.		